

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միջանկյալ ֆինանսական
հաշվետվություններ

31/03/2023

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն	5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն	10
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ հաշվետվություն (եռամսյակային)	12
Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	15

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6	6,214,380	4,610,387
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6	(3,011,983)	(2,734,095)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		3,202,397	1,876,292
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	2,051,704	875,193
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(1,542,597)	(431,506)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		509,107	443,687
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	2,535,885	1,121,466
Այլ գործառնական եկամուտներ	9	541,840	89,026
Այլ գործառնական ծախսեր	10	(248,551)	(553,459)
Գործառնական եկամուտ		6,540,678	2,977,012
Արժեզրկման ծախս	11	(124,000)	(328,660)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	12	(977,214)	(554,826)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	20	(229,112)	(191,349)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	13	(495,263)	(368,289)
Շահույթ մինչև հարկումը		4,715,089	1,533,888
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(780,888)	(349,220)
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար		3,934,201	1,184,668

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք

Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվելու են շահույթում կամ վնասում

Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում

261,792

(667,802)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ

(377)

1,956

ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ

Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում

(6,037)

(1,749)

Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող

շահութահարկ

(47,055)

119,852

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական

208,323

(547,743)

արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների

Ծանոթ.	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
գծով օգուտ/(վնաս)		
Այլ համապարփակ ֆինանսական օգուտ/(վնաս) ժամանակաշրջանի համար հարկումից հետո	208,323	(547,743)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք ժամանակաշրջանի համար	4,142,524	636,925

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

		31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Ակտիվներ	Ծանոթ.		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	85,654,952	88,969,092
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	16	25,668,894	27,033,349
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	17	11,119,663	4,893,016
Ներդրումային արժեթղթեր	18	52,593,223	51,797,556
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	19	166,044,061	161,583,223
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	9,702,518	9,559,960
Բռնագանձված ակտիվներ	21	1,429,252	1,486,160
Այլ ակտիվներ	22	2,600,372	2,701,656
Ընդամենը՝ ակտիվներ		354,812,935	348,024,012
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
Պարտավորություններ			
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	23	4,244,087	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	222,373,263	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	25	19,637,426	10,895,281
Այլ փոխառություններ	26	30,126,116	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	27	3,939,950	3,993,514
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		5,566,194	4,776,679
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	14	1,008,301	970,430
Այլ պարտավորություններ	28	4,838,864	3,817,888
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		291,734,201	287,087,802
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	29	23,000,000	23,000,000
Գլխավոր պահուստ		3,500,000	3,500,000
Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ		3,351,803	3,378,746
Իրական արժեքի պահուստ		(1,430,869)	(1,639,192)
Չբաշխված շահույթ		34,657,800	32,696,656
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		63,078,734	60,936,210
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		354,812,935	348,024,012

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,000,000	3,500,000	(1,639,192)	3,378,746	32,696,656	60,936,210
Շահույթ						
Ժամանակաշրջանի համար Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	3,934,201	3,934,201
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	(26,943)	26,943	-
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն						
Ժամանակաշրջանի ընթացքում	-	-	261,792	-	-	261,792
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	(377)	-	-	(377)
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	(6,037)	-	-	(6,037)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահույթահարկ	-	-	(47,055)	-	-	(47,055)
Ընդամենը	-	-	208,323	(26,943)	3,961,144	4,142,524
համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Ժամանակաշրջանի համար						
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(2,000,000)	(2,000,000)
Ընդամենը	-	-	-	-	(2,000,000)	(2,000,000)
սեփականատերերի հետ գործարքներ						
Հաշվեկշիռը 2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	23,000,000	3,500,000	(1,430,869)	3,351,803	34,657,800	63,078,734

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատ ման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,000,000	2,000,000	(695,483)	3,486,976	8,984,137	33,775,630
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	-	-	1,184,668	1,184,668
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	(27,121)	27,121	-
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում	-	-	(667,802)	-	-	(667,802)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	1,956	-	-	1,956
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	(1,749)	-	-	(1,749)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	119,852	-	-	119,852
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(547,743)	(27,121)	1,211,789	636,925
Ժամանակաշրջանի համար Ընդամենը	-	-	-	-	-	-
սեփականատերերի հետ գործարքներ						
Հաշվեկշիռը 2022թ. մարտի 31-ի դրությամբ	20,000,000	2,000,000	(1,243,226)	3,459,855	10,195,926	34,412,555

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ մինչև հարկումը	4,715,089	1,533,888
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	229,112	191,349
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	(108)	-
Այլ ակտիվների օտարումից զուտ վնաս/(օգուտ)	1,860	(28,776)
Արժեզրկման ծախս	124,000	328,660
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	29,814	19,064
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների վերագնահատումից զուտ օգուտ	(4,646)	-
Զուտ (օգուտ)/վնաս ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(418,523)	378,714
Ստացվելիք տոկոսներ	(872,149)	(594,818)
Վճարվելիք տոկոսներ	(78,439)	448,258
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	3,726,010	2,276,339
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,313,669	1,763,514
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(6,158,267)	1,171,361
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	4,646	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(5,467,962)	(12,769,927)
Բռնագանձված ակտիվներ	63,715	108,039
Այլ ակտիվներ	111,460	90,850
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	4,371,138	(1,688,379)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	(2,999,999)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(5,071,738)	9,518,819
Այլ պարտավորություններ	1,026,921	460,693
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը	(6,080,408)	(2,068,690)
Վճարված շահութահարկ	(558)	(3,057)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(6,080,966)	(2,071,747)
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք/(առք)	284,572	(4,101,984)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(310,942)	(58,600)
Հիմնական միջոցների վաճառք	1,774	22
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(24,596)	(4,160,562)

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
---	---

Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր

Վճարված շահաբաժիններ	(2,000,000)	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,797,875	3,875,892
Այլ փոխառություններ	(2,826,031)	2,597,420
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(77,722)	(42,357)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	3,894,122	6,430,955

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ

(2,211,440)	198,646
--------------------	----------------

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ (ծանոթ 15)

88,969,092	43,389,076
------------	------------

Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա

(1,122,951)	437,509
-------------	---------

Պարտքային վնասի գծով պահուստի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա

20,251	(2,111)
--------	---------

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ 15)

85,654,952	44,023,120
-------------------	-------------------

Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝

Ստացված տոկոսներ	5,342,231	4,015,569
Վճարված տոկոսներ	(3,060,608)	(2,266,773)

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ հաշվետվություն (եռամսյակային)

01/01/2023-31/03/2023

Նորմատիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված ժ բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
Կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	23,000,000	1,000,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	63,083,366	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն11 Հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	19.04%	9.00%	Խախտում առկա չէ
Ն12 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	21.25%	12.00%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	41.38%	15.00%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	30.65%	4.00%	Խախտում առկա չէ
Ն212 ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4.00%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	148.12%	60.00%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	110.37%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ն222 ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ն23 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	308.13%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն231 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	296.15%	100.00%	Խախտում առկա չէ

	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնակ ան բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
Ն232 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	x	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն24 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	174.62%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն241 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	190.08%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն242 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	x	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	8.86%	20.00%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	47.19%	500.00%	Խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.31%	5.00%	Խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	2.39%	20.00%	Խախտում առկա չէ
Ն51 պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	4.76%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ն52 պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.60%	5.00%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը ՀՀ դրամով	x	4.00%	Խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	6% դրամով 12% ԱՄՆ դոլարով	Խախտում առկա չէ Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	6% դրամով 12% Եվրոյով	Խախտում առկա չէ Խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով	x	6% դրամով	Խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով		12% ԱՄՆ դոլարով	Խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	3.07%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7.00%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.07%	7.00%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	x	7.00%	Խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով	3.00%	7.00%	Խախտում առկա չէ

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ)՝ անվանափոխված «Պրոմբեյ Բանկ» ՓԲԸ-ն է, որը հիմնադրվել է 01.06.1990թ. և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 02.10.1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկ (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N27 արտոնագրային համարով:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 13 մասնաճյուղերից ինը գտնվում են Երևանում, մեկ մասնաճյուղ՝ Գյումրիում, մեկ մասնաճյուղ՝ Արմավիրի քաղաքում, մեկ մասնաճյուղ՝ Վանաձոր քաղաքում:

Բանկի աշխատակիցների թիվը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կազմում է 455:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հանրապետության 44/2 փող., Երևան 0010, Հայաստանի Հանրապետություն:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Ուկրաինիան և Ռուսաստանը հանդիսանում են Հայաստանի կարևոր առևտրային գործընկերներ, և Հայաստանի գործարար միջավայրը անմասն չի մնացել այս ազդեցությունից: Հատկանշական է, որ Հայաստանում պատերազմի արդյունքում 2022 թվականին նկատվել է որոշակի տնտեսական ակտիվություն՝ պայմանավորված օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների սպասարկման արդյունքում 2022թ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ: Ըստ ՀՀ ԿԲ և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների տվյալների՝ 2022թ-ին Հայաստանում ՀՆԱ-ի աճը կազմել մոտ 13%:

Քանի որ ռազմական գործողությունները դեռ չեն դադարել, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել դրա վերջնական ազդեցությունը Հայաստանի գործարար միջավայրի վրա:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների հորիզոնի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ հողի, շինությունների որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.5 Համադրելի տեղեկատվություն

Համադրելի տեղեկատվությունը վերադասակարգվել է՝ հաշվետու տարվա ներկայացման փոփոխությունների հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ներկայացման հիմնական փոփոխություններն ունեցել են հետևյալ ազդեցությունները.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	Վերադասակարգ- ման ճշգրտում	31 մարտի 2023թ. (վերադասակարգված)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և	2,850,926	2,042,090	11,119,663

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	Վերադասակարգ- ման ճշգրտում	31 մարտի 2023թ. (վերադասակարգված)
փոխառություններ			
Այլ ակտիվներ	4,743,746	(2,042,090)	2,600,372

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամուտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տես 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Կումիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող) իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված փոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և
- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինչ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տես 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տես 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և շարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագործումը և չկատարված վճարումների հաշվեզրկված տոկոսները:

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դեֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարը և դեֆոլտի ժամանակ վնասը ավելի մանրամասն բացահայտվում են 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տես՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- էմիտենտի կամ փոխառուի էական ֆինանսական դժվարություններ,
- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխառությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մուտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,
- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է

ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:

- Յուրաքանչյուր երաշխիքի վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են դիսկոլ ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, ինչպես նաև մինչև 90 օր ժամկետով ավանդներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Բանկերի նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.8 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանք ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեգրվում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.9 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ հոդվածում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ հոդվածում: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերը ճանաչվում են «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» հոդվածում, իսկ համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է «Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ» հոդվածում:

4.10 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեքները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեքների վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Ջուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.11 Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզումներ:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է զրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույթաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)
Շենքեր	40
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-7
Փոխա-դրա-միջոցներ	8
Այլ հիմնական միջոցներ	8

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողի և շինությունների վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները:

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացքում, և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.14 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.15 Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

4.16 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների, հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Երբ Բանկը գնում է իրեն պատկանող արժեթղթերը, դրանք դուրս են գրվում հաշվեկշռից, և հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված գումարի տարբերությունն արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.17 Ֆինանսական երաշխիքներ և վարկային պարտավորություններ

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիք տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխիքները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.18 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.17 ծանոթագրությունում:

4.19 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Բիզնես մոդել և մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներ

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տես 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում կանխատեսվող տեղեկատվության ներառումը (տես 37.1.2 ծանոթագրություն), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տես 4.4.6 ծանոթագրությունը):

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Հաճախորդներին տրված վարկեր	4,129,042	3,500,122
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	524,746	496,634
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	641,009	453,555
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	210,751	15,497
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	707,385	144,073
Այլ	1,447	506
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6,214,380	4,610,387
Հաճախորդների հաշիվներ	2,171,839	1,843,448
Ռեպո գործառնություններ	2,526	265,194
Ստորադաս փոխառություն	87,100	108,066
Այլ փոխառություններ	534,450	383,644
Թողարկված պարատոմսեր	185,242	93,282
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	784	20,695
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	29,814	19,064
Այլ	228	702
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3,011,983	2,734,095

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	241,863	198,046
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,098,969	361,919
Դրամարկղային գործառնություններ	118,819	64,352
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	14,362	13,374
Կանխիկացումից միջնորդավճարներ	570,782	237,078
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	6,909	424
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	2,051,704	875,193
Կանխիկացումից միջնորդավճարներ	486,193	68,174
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	250,012	64,984
Վճարային քարտերով գործառնություններ	798,544	296,065
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	104	964
Այլ ծախսեր	7,744	1,319
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	1,542,597	431,506

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթային գործառնություններից զուտ եկամուտ
 Զուտ եկամուտ ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից
 Զուտ իրացված օգուտ ներդրումային արժեթղթերի գծով
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
2,530,497	1,126,062
4,646	-
742	(4,596)
2,535,885	1,121,466

9 Այլ գործառնական եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ

Ստացված տույժեր և տուգանքներ
 Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից զուտ եկամուտ
 Եկամուտներ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից
 Այլ ակտիվների վաճառքից զուտ եկամուտ
 Զուտ օգուտ ֆինանսական ակտիվների և
 պարտավորությունների վերագնահատումից
 Այլ
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտներ

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
55,855	44,789
108	-
519	519
50	28,776
418,523	-
66,785	14,942
541,840	89,026

10 Այլ գործառնական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գծով ծախսեր
 Զուտ վնաս ֆինանսական ակտիվների և
 պարտավորությունների վերագնահատումից
 Վարկերի վաղաժամկետ մարումից վերադարձման ծախսեր
 Այլ ակտիվների օտարումից զուտ վնաս
 Ինկասացիոն ծախսեր
 Ֆինանսական հաշտարարի գծով ծախսեր
 Վարկային ռեզիստորի և այլ գործառնական համակարգերի օգտագործման
 ծախսեր
 Քարտերի անվանագրման և առաքման ծախսեր
 Վարկերի զիջման ծախսեր
 Այլ

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
117,194	112,598
-	378,714
7,319	-
1,910	-
11,571	7,223
8,701	6,168
25,385	23,100
8,628	4,702
711	-
67,132	20,954

Հազար ՀՀ դրամ

Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
248,551	553,459

11 Արժեզրկման ծախս

Հազար ՀՀ դրամ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով
չափվող ներդրումային արժեթղթեր
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ
Այլ ակտիվներ
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Ընդամենը արժեզրկման ծախս

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
(20,251)	2,111
(817)	(1,053)
9,950	17,156
(6,037)	(1,749)
17,832	7,695
117,949	278,174
(6,364)	(2,709)
11,738	29,035
124,000	328,660

12 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը
Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր
Անձնակազմի գծով այլ ծախսեր

Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
948,437	531,849
7,385	3,914
21,392	19,063
977,214	554,826

13 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Գովազդի ծախսեր	83,098	70,250
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	57,898	48,388
Ոչ նյութական ակտիվների սպասարկման ծախսեր	112,568	66,708
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	13,975	13,056
Ներկայացուցչական և կազմակերպչական ծախսեր	31,011	16,659
Անվտանգության գծով ծախսեր	26,725	25,817
Գրասենյակային ծախսեր	20,414	13,000
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	29,386	21,780
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	23,292	18,110
Ակտիվների կարճաժամկետ վարձակալության ծախսեր	16,311	14,781
Ապահովագրության գծով ծախսեր	17,655	16,004
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	42,045	38,276
Այլ	20,885	5,460
Ընդամենը այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	495,263	368,289

14 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	790,073	346,815
Հետաձգված հարկ	(9,185)	2,405
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	780,888	349,220

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև:

Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% (2022թ.՝ 18%) հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա Ժամանակաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա Ժամանակաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	4,715,089		1,533,888	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով	848,716	18.0	276,100	18.0
(Զհարկվող եկամուտներ)/Զնվազեցվող ծախսեր	8,717	0.2	9,199	0.6
Արտարժույթի (դրական)/բացասական փոխարժեքային տարբերություն	(75,709)	(1.6)	63,921	4.2
Զուտ (օգուտ)/վնաս ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից	(836)	-	-	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	780,888	16.6	349,220	22.8

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ

	1 հունվարի 2023	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապար փակ ֆինանսակ ան արդյունքու մ ճանաչված	31 մարտի 2023	Հետաձգվ ած հարկային ակտիվ	Հետաձգվա ծ հարկային պարտավոր ություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(6,325)	(1,470)	-	(7,795)	-	(7,795)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(590)	(630)	-	(1,220)	-	(1,220)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,882	(2,872)	-	1,010	1,010	-
Ներդրումային արժեթղթեր	377,668	3,314	(47,055)	333,927	333,927	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(584,252)	(15,792)	-	(600,044)	-	(600,044)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(704,526)	7,245	-	(697,281)	-	(697,281)
Այլ ակտիվներ	(10,638)	(9,094)	-	(19,732)	-	(19,732)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(8,603)	1,516	-	(7,087)	-	(7,087)
Այլ փոխառություններ	(33,646)	(1,560)	-	(35,206)	-	(35,206)
Այլ պարտավորություններ	(3,400)	28,528	-	25,128	25,128	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(970,430)	9,185	(47,055)	(1,008,300)	360,065	(1,368,365)

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)					
	1 հունվարի 2022	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(4,951)	(1,374)	-	(6,325)	-	(6,325)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(299)	(291)	-	(590)	-	(590)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	(653)	4,535	-	3,882	3,882	-
Ներդրումային արժեթղթեր	169,819	4,178	203,671	377,668	377,668	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(177,216)	(407,036)	-	(584,252)	-	(584,252)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(736,357)	31,831	-	(704,526)	-	(704,526)
Այլ ակտիվներ	(1,194)	(9,444)	-	(10,638)	-	(10,638)
Պարտավորություններ						
հաճախորդների նկատմամբ	(8,139)	(464)	-	(8,603)	-	(8,603)
Այլ փոխառություններ	(18,805)	(14,841)	-	(33,646)	-	(33,646)
Այլ պարտավորություններ	18,003	(21,403)	-	(3,400)	-	(3,400)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(759,792)	(414,309)	203,671	(970,430)	381,550	(1,351,980)

Հետաձգված հարկի կիրառելի դրույքը կազմում է 18 % (2022: 18%)

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	50,343,343	54,037,245
Կանխիկ դրամական միջոցներ	29,349,564	27,822,349
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում	5,974,445	7,142,149
	85,667,352	89,001,743
Արժեզրկումից պահուստներ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով	(12,400)	(32,651)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	85,654,952	88,969,092

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք մարտի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 12%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 6%-ը՝ արտարժույթով:

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Պահուստները 2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ կազմում են 31,195,756 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,507,738 հազար դրամ):

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	32,651	4,311
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(32,651)	(4,311)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	12,400	6,422
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	12,400	6,422

16 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ	4,013,137	7,060,265
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	21,671,109	19,989,253
	25,684,246	27,049,518
Արժեզրկումից պահուստներ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների գծով	(15,352)	(16,169)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	25,668,894	27,033,349

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ (2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ունի մեկ պայմանագրային կողմ՝ 7,060,265 հազար դրամ զուտ գումարով), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Փուլ 1	Փուլ 1

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	16,169	12,183
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(16,986)	(11,631)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	16,169	10,578
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	15,352	11,130

Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի համախառն արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ պետական և կորպորատիվ պարտատուներ	26,947,262	25,684,246	28,865,885	27,049,518
Ընդամենը գրավադրված ակտիվներ և հակադարձ ռեպո պայմանագրերով տրամադրված վարկեր	26,947,262	25,684,246	28,865,885	27,049,518

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հակադարձ ռեպո պայմանագրերով որպես գրավ ստացած և ռեպո պայմանագրերի ներքո վերագրավադրված արժեթղթեր (2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

17 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Բանկերին տրամադրված վարկեր	1,638,118	1,658,206
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	2,610,865	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	852,500	1,100,000
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	110,885	124,086
Կարճաժամկետ պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,955,364	2,042,090
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր – սփոթ գործարքներ արտարժույթով	32	6,785
	11,167,764	4,931,167
Արժեզրկումից պահուստներ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվությունների գծով	(48,101)	(38,151)
Ընդամենը բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ տրված վարկեր և փոխատվություններ	11,119,663	4,893,016

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ դեպոնացված գումարը բանկերում իրենից ներկայացնում է Master Card վճարային համակարգում անդամակցության դիմաց ստացված ավանդ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի ոչ մի բանկի տրված միջոցներ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերի տրված վարկերի և փոխառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	38,151	5,084
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(11,835)	17,156
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	21,785	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	48,101	22,240

18 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր		
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	29,224,074	25,811,381
Ոչ պետական պարտատոմսեր	940,498	963,624
Արժեզրկումից պահուստ	(68,847)	(51,015)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	30,095,725	26,723,990

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	51,015	7,580
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(26,118)	(57)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ	43,950	7,752

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
վերաչափում		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	68,847	15,275

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	6.8-12.0	2024-2031	6.8-12.0	2024-2031
Ոչ պետական պարտատոմսեր	9.0-9.5	2025	9.0-9.5	2025

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	22,028,574	24,552,968
Ոչ պետական պարտատոմսեր	426,099	477,773
Բաժնային գործիքներ	42,825	42,825
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	22,497,498	25,073,566

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	56,044	71,920
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(23,969)	(7,221)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ	17,932	5,472

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
վերաչափում		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ		
մարտի 31-ի դրությամբ	50,007	70,171

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Բանկը ժամանակաշրջանի ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	6.4-11.8	2023-2037	6.4-11.8	2023-2037
Ոչ պետական պարտատոմսեր	9.0-12.0	2023-2025	9.0-12.0	2023-2025

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային չգնանշվող արժեթղթերը ներկայացվում են ստորև.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար ՀՀ դրամ	
		31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
ԱրՔա	Հայաստանի				
	Հանրապետություն	1.25	1.25	10,717	10,717
ԱՔՈԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի				
	Հանրապետություն	5.90	5.90	32,108	32,108
				42,825	42,825

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023			31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	59,543,837	(247,375)	59,296,462	56,576,391	(161,412)	56,414,979
Սպառողական վարկեր	18,690,174	(609,784)	18,080,390	19,066,578	(690,935)	18,375,643
Օվերդրաֆտ	1,718,426	(54,358)	1,664,068	1,448,796	(53,323)	1,395,473
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Շինարարություն	20,375,930	(151,930)	20,224,000	19,215,548	(158,248)	19,057,300
Արդյունաբերություն	19,027,794	(499,217)	18,528,577	19,032,967	(573,918)	18,459,049
Առևտուր	18,743,458	(925,267)	17,818,191	19,894,177	(924,423)	18,969,754
Ֆինանսական ծառայություններ	8,098,015	(140,414)	7,957,601	7,807,921	(152,525)	7,655,396
Այլ	22,507,858	(33,086)	22,474,772	21,286,559	(30,930)	21,255,629
Ընդամենը	168,705,492	(2,661,431)	166,044,061	164,328,937	(2,745,714)	161,583,223

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ վարկային պարտավորվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել վարկային պարտավորվածության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2023թ.-ի մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի վարկառուներ, որոնց, այդ թվում նրանց հետ կապակցված անձանց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	75,818,039	460,116	813,610	77,091,765
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,494,986	-	-	11,494,986
Մարված ակտիվներ	(7,962,463)	(292,932)	(34,801)	(8,290,196)
- Փոխանցում Փուլ 1	59,183	(59,183)	-	-

Հազար ՀՀ դրամ

- Փոխանցում Փուլ 2	
- Փոխանցում Փուլ 3	
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	
Վերականգնում	
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	
Մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ	

31 մարտի 2023			
Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
(214,126)	249,132	(35,006)	-
(269,211)	(150,540)	419,751	-
(257,714)	263,184	(305,207)	(299,737)
-	-	254,251	254,251
-	-	(298,632)	(298,632)
78,668,69			
4	469,777	813,966	79,952,437

Հազար ՀՀ դրամ

Առևտրային վարկեր	
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	
Մարված ակտիվներ	
- Փոխանցում Փուլ 2	
- Փոխանցում Փուլ 3	
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	
Վերականգնում	
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	
Մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ	

31 մարտի 2023			
Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172
17,300,376	-	-	17,300,376
(14,975,062)	(10,068)	(252,869)	(15,237,999)
-	4,043	(4,043)	-
(16,064)	(42,835)	58,899	-
(379,268)	(267,980)	258,605	(388,643)
-	-	(6,595)	(6,595)
-	-	(151,256)	(151,256)
82,479,649	2,554,211	3,719,195	88,753,055

Հազար ՀՀ դրամ

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր	
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	
Մարված ակտիվներ	
- Փոխանցում Փուլ 1	
- Փոխանցում Փուլ 2	
- Փոխանցում Փուլ 3	
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	
Վերականգնում	
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)			
Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
64,056,358	1,240,312	1,154,013	66,450,683
48,294,738	-	-	48,294,738
(19,304,361)	(219,501)	(708,878)	(20,232,740)
215,531	(215,531)	-	-
(363,656)	424,746	(61,090)	-
(990,774)	(646,300)	1,637,074	-
(16,089,797)	(123,610)	(172,415)	(16,385,822)
-	-	841,678	841,678
-	-	(1,876,772)	(1,876,772)
75,818,039	460,116	813,610	77,091,765

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	74,971,418	217,983	430,402	75,619,803
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	88,653,614	-	-	88,653,614
Մարված ակտիվներ	(37,429,072)	(4,546)	(201,346)	(37,634,964)
- Փոխանցում Փուլ 2	(3,605,784)	3,605,784	-	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(4,657,522)	(214,002)	4,871,524	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(37,382,987)	(734,168)	(945,841)	(39,062,996)
Վերականգնում	-	-	75,432	75,432
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(413,717)	(413,717)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	431,538	139,658	334,474	905,670
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝				
- Փոխանցում Փուլ 1	16,524	(16,524)	-	-
- Փոխանցում Փուլ 2	(2,342)	22,327	(19,985)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(1,842)	(33,999)	35,841	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(40,116)	28,261	6,298	(5,557)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	55,437	348	-	55,785
Վերականգնում	-	-	254,251	254,251
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(298,632)	(298,632)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	459,199	140,071	312,247	911,517

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	312,865	242,688	1,284,491	1,840,044

Հազար ՀՀ դրամ

2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
- Փոխանցում Փուլ 1	9	-	(9)	-
- Փոխանցում Փուլ 2	(79)	79	-	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(117)	(59,488)	59,605	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(28,466)	(676)	79,118	49,976
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	68,678	-	-	68,678
Վերականգնում	-	-	13,494	13,494
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(38,678)	(38,678)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	428,248	681	211,104	640,033

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ 21,252,206 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 20,542,703 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների դիմաց:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 35 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 36 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 32 ծանոթագրությունում:

20 Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համա-կարգ-չային տեխնիկա և կապի սարքա-վորումներ	Փոխա-դրա-միջոցներ	Գրասեն-յակային և այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութա-կան ակտիվ-ներ	Օգտա-գործման իրավունք հանդի-սացող ակտիվեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,803,322	213,026	915,252	166,067	2,033,434	677,857	1,026,593	11,835,551
Ավելացում	-	-	5,181	-	35,649	17,770	-	58,600
Վերադասակարգումներ	-	-	(49)	-	49	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-	(22)	(17,682)	-	(17,704)
2022թ. մարտի 31-ի դրությամբ	6,803,322	213,026	920,384	166,067	2,069,110	677,945	1,026,593	11,876,447
<i>Դեպresiasi</i>								
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,630,480	248,031	1,150,981	187,293	2,316,324	886,422	1,492,714	12,912,245
Ավելացում	-	3,056	160,519	-	120,807	26,560	28,461	339,403
Օտարում	-	-	-	-	(13,683)	-	-	(13,683)
ՕԻՀ ակտիվի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	21,253	21,253
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	6,630,480	251,087	1,311,500	187,293	2,423,448	912,982	1,542,428	13,259,218

Կուրսավորված մաշվածություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Հոդ և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համա- կարգ- չային տեխնիկա և կապի սարքա- վորումներ	Փոխա- դրա- միջոցներ	Գրասեն- յակային և այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութա- կան ակտիվ- ներ	Օգտա- գործման իրավունք հանդի- սացող ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	339,842	63,218	468,923	86,360	1,136,703	210,086	260,989	2,566,121
Տարվա ծախս	54,343	3,432	32,721	4,626	49,569	17,512	29,146	191,349
Վերադասակարգումներ	-	-	(49)	-	49	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-	-	(17,682)	-	(17,682)
2022թ. մարտի 31-ի դրությամբ	394,185	66,650	501,595	90,986	1,186,321	209,916	290,135	2,739,788
<i>2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ</i>								
(աուդիտ անցած)	544,185	77,372	595,060	96,121	1,340,143	284,135	415,269	2,722,106
Տարվա ծախս	53,142	3,894	28,016	5,571	50,622	31,425	56,442	229,112
Վերադասակարգումներ	-	-	29	-	(29)	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-	(12,017)	-	-	(12,017)
ՕԻՀ ակտիվի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	(12,680)	(12,680)
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	597,327	81,266	623,105	101,692	1,378,719	315,560	459,031	2,926,521
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>								
Հաշվեկշիռային արժեք								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	<u>6,463,480</u>	<u>149,808</u>	<u>446,329</u>	<u>79,707</u>	<u>896,731</u>	<u>467,771</u>	<u>765,604</u>	<u>9,269,430</u>
2022թ. մարտի 31-ի դրությամբ	<u>6,409,137</u>	<u>146,376</u>	<u>418,789</u>	<u>75,081</u>	<u>882,789</u>	<u>468,029</u>	<u>736,458</u>	<u>9,136,659</u>
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	<u>6,086,295</u>	<u>170,659</u>	<u>555,921</u>	<u>91,172</u>	<u>976,181</u>	<u>602,287</u>	<u>1,077,445</u>	<u>9,559,960</u>
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	<u>6,033,153</u>	<u>169,821</u>	<u>688,395</u>	<u>85,601</u>	<u>1,044,729</u>	<u>597,422</u>	<u>1,083,397</u>	<u>9,702,518</u>

Օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվներ

Օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվները իրենցից ներկայացնում են գրասենյակային տարածքներ, որոնք վարձակալվել են Բանկի կողմից մասնաճյուղերում գործունեություն իրականացնելու համար:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չունի պայմանագրային պարտավորություններ):

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի սեփականությունը հանդիսացող հողատարածքների և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է 2020թ-ի հունիսի 1-ի դրությամբ անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից աճ 2,661,164 հազար դրամ գումարով և վնաս 5,687 հազար դրամով: Ղեկավարությունը հիմք է ընդունել անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի վերագնահատված արժեքն էականորեն չի տարբերվում դրանց իրական արժեքից:

Եթե վերագնահատված շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կունենան հետևյալ տեսքը՝

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Սկզբնական արժեք	3,093,660	3,093,660
Կուտակված մաշվածություն	(1,149,128)	(1,128,843)
Հաշվեկշռային արժեք	1,944,532	1,964,817

21 Բռնագանձված ակտիվներ

Տարվա ընթացքում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ ֆինանսական ակտիվների մանրամասները 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Անշարժ գույք	1,421,036	1,477,944
Այլ ակտիվներ	8,216	8,216
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	1,429,252	1,486,160

2023թ. մարտի 31-ին ավարտվող միջանկյալ ժամանակահատվածի ընթացքում Բանկի կողմից բռնագանձվել է 8,667 հազար ՀՀ դրամի գույք հաճախորդներին տրված վարկերի գրավների մասով, 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 51,649 հազար ՀՀ դրամ:

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով:

22 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Դեբիտորական պարտքեր և այլ ստացվելիք գումարներ	1,279,592	1,518,273
Դրամական փոխանցումների համակարգերի գծով ստացվելիք գումարներ	274,677	493,553
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,554,269	2,011,826
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(7,315)	(13,790)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,546,954	1,998,039
Կանխավճարներ	633,932	438,893
Պահեստ	86,442	93,315
Կանխավճարներ հարկերի գծով	1,858	1,861
Այլ	331,186	169,551
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,053,418	703,620
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,600,372	2,701,656

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	13,790	6,135
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(13,790)	(6,135)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	7,426	3,426
Զուտ դուրսգրում	(111)	(617)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	7,315	2,809

23 Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Այլ վճարվելիք գումարներ բանկերին	13,882	274,694
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր – սփոթ գործարքներ արտարժույթով	4,230,205	-
Ընդամենը բանկերի նկատմամբ	4,244,087	274,694

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)

պարտավորություններ

Բանկերից ստացված վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

24 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)

Իրավաբանական անձինք

Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ

56,647,028

59,516,233

Ժամկետային ավանդներ

21,463,817

22,163,351

78,110,845

81,679,584

Ֆիզիկական անձինք

Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ

40,283,901

44,214,161

Ժամկետային ավանդներ

103,978,517

103,369,235

144,262,418

147,583,396

**Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների
նկատմամբ**

222,373,263

229,262,980

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ իրավաբանական/ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածու 4,793,090 հազար դրամ գումարով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,778,314 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի կապակցված հաճախորդների խումբ, որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

25 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

19,637,426

10,895,281

Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր

19,637,426

10,895,281

2023թ.-ի մարտի 27-ին Բանկը բաց տեղաբաշխմամբ թողարկել է պարտատոմսեր՝ 2 մլրդ. ՀՀ դրամ, 10 մլն. ԱՄՆ դոլար և 7 մլն. Եվրո ընդհանուր ծավալով: Պարտատոմսերն ամբողջությամբ տեղաբաշխվել են:

Պարտատոմսերի արժեկտրոնային տարեկան եկամտաբերությունը՝ 11%, 5.25% և 4% է, արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը՝ եռամսյակային, շրջանառության ժամկետը՝ 30 և 39 ամիս:

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

26 Այլ փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Փոխառություններ վարկային կազմակերպություններից	16,766,598	16,165,885
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված փոխառություններ	-	3,515,893
Փոխառություններ ՀՀ ԿԲ-ից	4,485,608	4,376,818
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	8,873,910	9,037,740
Ընդամենը այլ փոխառություններ	30,126,116	33,096,336

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու կազմակերպությունների խումբ, որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք խումբ): 2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդները կազմում են 16,767,168 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 22,291,601 հազար դրամ):

Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված փոխառությունները՝ Բանկի կապված մեկ անձից ստացված գումարներն են (ծանոթագրություն 32):

27 Ստորադաս փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված ստորադաս փոխառություն	3,939,950	3,993,514
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	3,939,950	3,993,514

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում դասվում է երկրորդական Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

2016թ. ընթացքում Բանկը կապակցված անձից ստացել է 10,000 հազար ԱՄՆ դոլարի չափով ստորադաս փոխառություն, որի մարման ժամկետը սահմանված է 2031 թվականը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

28 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,180,518	1,166,032
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	462,786	267,037
Պարտավորություններ շահաբաժինների գծով	620,110	620,110
Վճարվելիք գումարներ պետական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում	23,069	29,483
Վճարվելիք գումարներ	2,227,416	870,732
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,513,899	2,953,394
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	180,206	743,661
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	38,890	39,409
Սպասվող պարտքային վնասի գծով պահուստ ֆինանսական	92,298	80,560
Այլ	13,571	864
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	324,965	864,494
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	4,838,864	3,817,888

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրաթեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տես ծանոթագրություն 20):

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,166,032	825,593
Ավելացում	28,461	466,121
Տոկոսի կուտակում	29,814	92,279
ՕԻՀ ակտիվի ճշգրտում	33,933	-
Վճարումներ	(77,722)	(217,961)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ	1,180,518	1,166,032

2023թ. ՖՀՄՄ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 6.6-10.42% (2022թ.՝ 6.6-10.42%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 35-ում:

Վարձակալության գծով վճարներ, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Բանկն ընտրել է կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս կամ ավելի պակաս ակնկալվող ժամկետով) հաշվառման համար չճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն: Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսագրվում են գծային հիմունքով (ծանոթագրություն 13):

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ

Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ
Եկամտի ճանաչում
Մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ

2023թ. մարտի 31-ին
ավարտված եռամսյա
ժամանակաշրջան

39,409
(519)
38,890

2022թ. մարտի 31-ին
ավարտված եռամսյա
ժամանակաշրջան

41,483
(519)
40,964

29 Սեփական կապիտալ

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 23,000,000 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 172,500 հատ հասարակ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100,000 դրամ անվանական արժեքով և 57,500 հատ արտոնյալ անժամկետ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100,000 դրամ անվանական արժեքով:

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ

Գեվորգյան Մարետա Ռուդիկի

Այլ բաժնետերեր

31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
22,999,300	100.0	22,980,100	99.9
700	0.0	19,900	0.1
23,000,000	100.0	20,000,000	100.0

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում և իրավունք ստանալու շահաբաժին:

2023թ. Բանկի բաժնետերերը բաժնետիրական կապիտալը չեն ավելացրել: 2022թ. Բանկը ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 3,000,000 հազար դրամ գումարով՝ թողարկելով 2,250,000 հազար ՀՀ դրամի հասարակ և 750,000 հազար ՀՀ

դրամի արտոնյալ բաժնետոմսեր: Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2023թ. մարտի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար շահաբաժիններ չեն կուտակվել (2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում 620,110 հազար դրամ):

Հասարակ բաժնետոմսերի գծով 2023թ.-ին Բանկը հայտարարել և վճարել է 2,000,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով շահաբաժիններ (2022թ.-ին՝ չի հայտարարել և վճարել):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 5%-ի չափով:

30 Փոխառության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Վարկային գծերի չօգտագործված մաս	15,702,497	14,799,173
Տրամադրված երաշխավորություններ	4,898,929	4,801,136
Ակրեդիտիվ	-	-
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	20,601,426	19,600,309
Արժեզրկումից պահուստներ	(92,298)	(80,560)

Փոխառության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների պահուստներում (տես՝ ծանոթագրություն 19-ում):

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները ներկայացվում են այլ պարտավորություններում, որոնց գծով վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	80,560	15,583
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(6,660)	(8,762)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	18,398	37,797
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	92,298	44,618

31 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտավորումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

32 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված
եռամսյա ժամանակաշրջան

2022թ. մարտի 31-ին ավարտված
եռամսյա ժամանակաշրջան

	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ</i>				
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	19,408	324,702	1,303,101	466,284
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	455,234	55,870	8,991	35,990
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(357,053)	(59,204)	(484,939)	(60,480)
Վարկերի մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ, համախառն	117,589	321,368	827,153	441,794
Արժեզրկումից պահուստ	(5,549)	(2,458)	(1,345)	(2,433)
Վարկերի մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ	112,040	318,910	825,808	439,361
<i>Պարտավորություններ</i>				
<i>հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Ավանդների և ընթացիկ հաշիվների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,076,511	2,423,478	4,575,344	1,377,014
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	7,068,830	35,191,019	238,026	1,032,708
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	(6,434,907)	(36,461,862)	(372,249)	(1,021,505)
Ավանդների մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ	1,710,434	1,152,635	4,441,121	1,388,217
<i>Ստորադաս փոխառություններ</i>				
Այլ փոխառություններ	3,939,950	-	4,927,355	-
	-	-	5,412,812	-
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	995	7,662	16,067	10,617
Արժեզրկման (ծախս)/ հակադարձում	(3,753)	(456)	(839)	618
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	(91)	(25,816)	(54,828)	(19,705)
Տոկոսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների գծով	(87,100)	-	(108,066)	-
Տոկոսային ծախսեր այլ փոխառությունների գծով	(40,745)	-	(44,461)	-
Ջուտ եկամուտ ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից	4,646	-	-	-
Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	-	(527)	-	-

Բանկի հետ կապակցված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը ենթակա են վճարման 1-17 տարվա ընթացքում և դրանց արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 11-20% (2022թ.՝ 11-19%):

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	153,786	65,746
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	153,786	65,746

33 Իրական արժեքի չափումը

Բանկի Խորհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, շենքերը, այնպես էլ ոչ-պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ վաճառքի համար պահվող ակտիվները:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ անշարժ գույքի և բռնագանձված ակտիվների գնահատման մեջ: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1՝ նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2՝ Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3՝ ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

33.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Պահանջներ և պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից

ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

33.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Պետական և ոչ պետական պարտատոմսեր	426,099	22,028,574	-	22,454,673
Բաժնային գործիքներ	-	-	42,825	42,825
Ընդամենը	426,099	22,028,574	42,825	22,497,498
Զուտ իրական արժեք	426,099	22,028,574	42,825	22,497,498

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Պետական և ոչ պետական պարտատոմսեր	477,773	24,552,968	-	25,030,741
Բաժնային գործիքներ	-	-	42,825	42,825
Ընդամենը	477,773	24,552,968	42,825	25,073,566
Զուտ իրական արժեք	477,773	24,552,968	42,825	25,073,566

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում 1-ին և 2-րդ մակարդակների միջև փոխանցումներ չեն կատարվել:

իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Գնանշվող ներդրումներ

Բոլոր ցուցակված արժեթղթերը և պարտատոմսերը թողարկվել են Հայաստանում հրապարակայնորեն գնանշվող ընկերությունների կողմից:

Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը գեղջելու նպատակով:

Չգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ գեղջված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, արպես կանոն, դիտարկելի է:

33.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հոդը և շենքերը վերագնահատվել են 2020 թվականի հունիսին:

Նշանակալի չդիտարկվող ներդրումը՝ վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նյութապես ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

34 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
			Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Զուտ
Ֆինանսական ակտիվներ Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 16)	25,684,246	-	25,684,246	-	26,947,262 (1,263,016)

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
			Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Զուտ
Ֆինանսական ակտիվներ Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 16)	27,049,518	27,049,518	28,865,885		1,816,367

2023թ.-ին Բանկի կողմից տրամադրված 55,367 հազ. ՀՀ դրամ վարկերը հաշվանցվել են ՀՀ կառավարության պարտավորությունների հետ, քանի որ Բանկը հանդիսանում է տվյալ վարկերի սպասարկման գործակալ և այդ վարկերը տրամադրվել են ՀՀ կառավարության կողմից կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման ուղղված միջոցառումների շրջանակներում:

35 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 37.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանր ագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանր ագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	85,654,952	-	85,654,952	-	-	-	85,654,952
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	25,668,894	-	25,668,894	-	-	-	25,668,894
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9,545,247	806,408	10,351,655	768,008	-	768,008	11,119,663
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները	6,955,527	3,075,503	10,031,030	6,433,373	6,033,095	12,466,468	22,497,498
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները	1,074,631	1,321,308	2,395,939	21,519,409	6,180,377	27,699,786	30,095,725
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,753,406	36,206,835	41,960,241	71,911,747	52,172,073	124,083,820	166,044,061
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,546,954	-	1,546,954	-	-	-	1,546,954
	136,199,611	41,410,054	177,609,665	100,632,537	64,385,545	165,018,082	342,627,747
<i>Պարտավորություններ</i>							
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	4,244,087	-	4,244,087	-	-	-	4,244,087
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	103,329,530	69,749,733	173,079,263	49,266,460	27,540	49,294,000	222,373,263
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	4,911,969	4,911,969	14,725,457	-	14,725,457	19,637,426
Այլ փոխառություններ	329,099	1,702,378	2,031,477	18,137,471	9,957,168	28,094,639	30,126,116
Ստորադաս փոխառություններ	16,858	38,505	55,363	-	3,884,587	3,884,587	3,939,950
Այլ ֆինանսական	2,713,271	821,999	3,535,270	782,554	196,075	978,629	4,513,899

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանր ագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանր ագումար	Ընդամենը
պարտավորություններ	110,632,845	77,224,584	187,857,429	82,911,942	14,065,370	96,977,312	284,834,741
Զուտ Դիրք	25,566,766	(35,814,530)	(10,247,764)	17,720,595	50,320,175	68,040,770	57,793,006

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանր ագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանր ագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	88,969,092		88,969,092			-	88,969,092
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	27,033,349	-	27,033,349	-	-	-	27,033,349
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,261,176	855,362	4,116,538	776,478	-	776,478	4,893,016
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները	3,285,028	9,804,992	13,090,020	6,237,080	5,746,466	11,983,546	25,073,566
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները	31,704	2,058,835	2,090,539	18,484,715	6,148,736	24,633,451	26,723,990
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,746,604	34,584,482	40,331,086	71,375,535	49,876,602	121,252,137	161,583,223
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,998,036	-	1,998,036			-	1,998,036
	130,324,989	47,303,671	177,628,660	96,873,808	61,771,804	158,645,612	336,274,272
<i>Պարտավորություններ</i>							
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	274,694	-	274,694	-	-	-	274,694
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	112,404,494	70,329,181	182,733,675	46,513,332	15,973	46,529,305	229,262,980

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանր ագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանր ագումար	Ընդամենը
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	4,957,174	4,957,174	5,938,107	-	5,938,107	10,895,281
Այլ փոխառություններ	1,221,183	3,753,790	4,974,973	18,383,867	9,737,496	28,121,363	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	17,467	40,563	58,030	-	3,935,484	3,935,484	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,171,545	797,638	1,969,183	765,243	218,968	984,211	2,953,394
	115,089,383	79,878,346	194,967,729	71,600,549	13,907,921	85,508,470	280,476,199
Զուտ Դիրք	15,235,606	(32,574,675)	(17,339,069)	25,273,259	47,863,883	73,137,142	55,798,073

36 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն, իր հերթին, բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի Խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման, իրականացման և վերահսկման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է “վատագույն դեպքերը”, որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ պարտքային ռիսկի համապարփակ չափի, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների, ըստ ժամկետայնության: Վարչությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Յուրաքանչյուր օր ռիսկերի ստորաբաժանման կողմից տրամադրվում է հաշվետվություն վարչության անդամներին, որը ներառում է բանկային նորմատիվները, բանկի ընթացիկ հաշվեկշիռը, եկամուտների և ծախսերի օրական փոփոխությունը և արտահաշվեկշռային հոդվածների փոփոխությունը:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

36.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխառությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանման կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

36.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված պարտավորվածությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	29,349,564	-	-	29,349,564
Ստանդարտ	56,317,788	-	-	56,317,788
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	85,667,352	-	-	85,667,352
Արժեզրկումից պահուստ	(12,400)	-	-	(12,400)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	85,654,952	-	-	85,654,952
<i>Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ</i>				
Ստանդարտ	25,684,246	-	-	25,684,246
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	25,684,246	-	-	25,684,246
Արժեզրկումից պահուստ	(15,352)	-	-	(15,352)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	25,668,894	-	-	25,668,894
<i>Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխադրություններ</i>				
Ստանդարտ	11,167,764	-	-	11,167,764
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	11,167,764	-	-	11,167,764
Արժեզրկումից պահուստ	(48,101)	-	-	(48,101)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	11,119,663	-	-	11,119,663

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

Ներքին վարկանիշեր

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

Բարձր

Ստանդարտ

Ցածր

Չաշխատող

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Բարձր	78,500,145	-	-	78,500,145
Ստանդարտ	168,549	289,402	-	457,951
Ցածր	-	180,375	-	180,375
Չաշխատող	-	-	813,966	813,966
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	78,668,694	469,777	813,966	79,952,437
Արժեզրկումից պահուստ	(459,199)	(140,071)	(312,247)	(911,517)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	78,209,495	329,706	501,719	79,040,920

Առևտրային վարկեր

Բարձր

Ստանդարտ

Ցածր

Չաշխատող

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Բարձր	82,474,326	-	-	82,474,326
Ստանդարտ	5,323	2,526,649	-	2,531,972
Ցածր	-	27,562	-	27,562
Չաշխատող	-	-	3,719,195	3,719,195
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	82,479,649	2,554,211	3,719,195	88,753,055
Արժեզրկումից պահուստ	(287,436)	(177,915)	(1,284,563)	(1,749,914)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	82,192,213	2,376,296	2,434,632	87,003,141

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները

Ստանդարտ

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Ստանդարտ	30,164,572	-	-	30,164,572
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	30,164,572	-	-	30,164,572
Արժեզրկումից պահուստ	(68,847)	-	-	(68,847)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	30,095,725	-	-	30,095,725

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները

Ստանդարտ

Հաշվեկշռային արժեք - իրական արժեք

Ստանդարտ	22,454,673	-	-	22,454,673
Հաշվեկշռային արժեք - իրական արժեք	22,454,673	-	-	22,454,673

Այլ ֆինանսական ակտիվներ

Ստանդարտ

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Ստանդարտ	1,554,269	-	-	1,554,269
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,554,269	-	-	1,554,269
Արժեզրկումից պահուստ	(7,315)	-	-	(7,315)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	1,546,954	-	-	1,546,954

Վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխիքներ

Բարձր

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Բարձր	20,601,426	-	-	20,601,426
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	20,601,426	-	-	20,601,426
Արժեզրկումից պահուստ	(92,298)	-	-	(92,298)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	20,509,128	-	-	20,509,128

Հազար ՀՀ դրամ
Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Բարձր	27,822,349			27,822,349
Ստանդարտ	61,179,394			61,179,394
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	89,001,743	-	-	89,001,743
Արժեզրկումից պահուստ	(32,561)	-	-	(32,561)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	88,969,182	-	-	88,969,182

Հակադարձ հեղուկման պայմանագրերի գծով
ստացվելիք գումարներ

Ստանդարտ	27,049,518	-	-	27,049,518
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	27,049,518	-	-	27,049,518
Արժեզրկումից պահուստ	(16,169)	-	-	(16,169)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	27,033,349	-	-	27,033,349

Բանկերին և այլ ֆինանսական
կազմակերպություններին տրված վարկեր և
փոխադրվածություններ

Ստանդարտ	2,889,077	-	-	2,889,077
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	2,889,077	-	-	2,889,077
Արժեզրկումից պահուստ	(38,151)	-	-	(38,151)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	2,850,926	-	-	2,850,926

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

Բարձր	75,616,570	-	-	75,616,570
Ստանդարտ	201,469	301,702	-	503,171
Ցածր	-	158,414	-	158,414
Չաշխատող	-	-	813,610	813,610
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	75,818,039	460,116	813,610	77,091,765
Արժեզրկումից պահուստ	(431,538)	(139,658)	(334,474)	(905,670)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	75,386,501	320,458	479,136	64,884,714

Առևտրային վարկեր

Բարձր	80,542,861	-	-	80,542,861
Ստանդարտ	6,806	2,836,221	-	2,843,027
Ցածր	-	34,830	-	34,830
Չաշխատող	-	-	3,816,454	3,816,454
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172
Արժեզրկումից պահուստ	(312,865)	(242,688)	(1,284,491)	(1,840,044)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	80,236,802	2,628,363	2,531,963	85,397,128

Ամորտիզացված արժեքով չափվող
ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ
գրավադրվածները

Ստանդարտ	26,775,005	-	-	26,775,005
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	26,775,005	-	-	26,775,005
Արժեզրկումից պահուստ	(51,015)	-	-	(51,015)

Հազար ՀՀ դրամ
Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
26,723,990	-	-	26,723,990

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող
ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ
գրավադրվածները
Ստանդարտ

25,030,741	-	-	25,030,741
Հաշվեկշռային արժեք - իրական արժեք	25,030,741	-	25,030,741

Այլ ֆինանսական ակտիվներ
Ստանդարտ

4,053,916	-	-	4,053,916
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	4,053,916	-	4,053,916

Արժեզրկումից պահուստ

(13,790)	-	-	(13,790)
----------	---	---	----------

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

4,040,126	-	-	4,040,126
------------------	----------	----------	------------------

Վարկային պարտավորվածություններ և
ֆինանսական երաշխիքներ
Բարձր

19,600,309	-	-	19,600,309
------------	---	---	------------

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

19,600,309	-	-	19,600,309
-------------------	----------	----------	-------------------

Արժեզրկումից պահուստ

(80,560)	-	-	(80,560)
----------	---	---	----------

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

19,519,749	-	-	19,519,749
-------------------	----------	----------	-------------------

*Արժեզրկումից պահուստը ներկայացնում է ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները: Վարկային պարտավորվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների պահուստներում:

36.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տես 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածքային չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածքային չափանիշներին ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառվածքային 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար – պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում – գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտնվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառվածքային 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար – Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն – այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սովորեթյուններին վարկանիշին:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար – պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:

- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.
- 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վարթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են դեֆոլտի ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված) գործոններով, որոնք մատնանշում են դեֆոլտի ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- գանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեթուղի/իրական արժեթով՝ այլ համապատասխան արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես ձեռքբերված կամ ստեղծված արժեգրված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտազանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է պարտազանցման ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտազանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուի համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուի պարտազանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտազանցման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չաշխատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների

ձախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չափատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չափատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.4 ծանոթագրությունում:

Պարտազանցման հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտազանցման հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են պարտազանցումից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական զեղչերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտազանցման տեղի ունենալու դիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշիռն գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտազանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտազանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամեր Կրեդիտավորություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (<Բ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները: Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությունը ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա հաշվարկելու համար Բանկն օգտագործում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակ որպես ելակետային տվյալներ իր մոդելների համար, այդ թվում՝

- ՀՆԱ-ի աճ,
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանֆերտներ (արտահայտված ԱՄՆ դոլլարով)
- Գործազրկության մակարդակ, ընդամենը (ընդհանուր աշխատուժի տոկոս)
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի փոխարժեք
- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

36.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Պարտքային ռիսկի ենթարկվող ակտիվներն հիմնականում տեղաբաշխված են ՀՀ տարածքում:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Վարկային ներդրումների վերլուծությունը ըստ ճյուղերի ներկայացված է 19 ծանոթագրությունում:

36.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝, դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Անշարժ գույք	128,183,705	121,547,345
Շարժական գույք և այլ հիմնական միջոցներ	1,542,640	4,088,253
Ընթացիկ հաշիվներ և ժամկետային ավանդներ	2,989,369	2,189,492
Պաշարներ	2,218,967	2,318,785
Երաշխիքներ	12,087,094	12,867,267
Ոսկյա զարդեր և ոսկյա այլ իրեր	1,530,063	1,602,478
Այլ	1,353,017	1,269,865
Ապահովվածություն չունեցող	18,800,637	18,445,452
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	169,246,998	164,328,937

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

36.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

36.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
		Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	73,728	56,601	(481,120)	(501,782)
ՀՀ դրամ	-1	(73,728)	(56,601)	481,120	501,782

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023			31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	12.1	3.1	-	12.0	2.7	-
ստացվելիք գումարներ Բանկերին	-	8.0	-	-	8.0	-
տրամադրված վարկեր Բանկերում ներդրված ժամկետային	-	-	6.7	-	-	-

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023			31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
ավանդներ						
Ներդրումային արժեթղթեր	10.3	8.5	-	10.3	8.5	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	13.0	8.4	9.0	13.4	8.7	8.5
Տոկոսաբեր պարտավորություններ						
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.9	4.3	5.5	10.0	4.3	5.6
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	11.0	5.0	-	10.7	5.3	-
Այլ փոխառություններ	6.4	9.4	-	6.3	7.1	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	9.3	-	-	9.3	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժութային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժութները, որոնք կարող են ազդել 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժութի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժութի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
Արտարժույթ	Փոփոխություն արտարժութի փոխարժեքում %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժութի փոխարժեքում %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Ազատ փոխարկելի արժույթ	+5	47,416	+5	72,815
Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	+5	46,434	+5	(60,343)

Բանկի արտարժութի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,917,622	64,502,440	3,234,890	85,654,952
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	22,829,464	2,839,430	-	25,668,894
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	866,210	1,819,971	8,433,482	11,119,663
Ներդրումային արժեթղթեր	47,242,063	5,351,160	-	52,593,223
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	83,996,414	81,914,662	132,985	166,044,061
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,319,868	180,860	46,226	1,546,954
Ընդամենը	174,171,641	156,608,523	11,847,583	342,627,747
<i>Պարտավորություններ</i>				
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	10,473	4,230,205	3,409	4,244,087
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	88,071,477	129,578,284	4,723,502	222,373,263
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,010,094	14,627,332	-	19,637,426
Այլ փոխառություններ	21,252,206	8,873,910	-	30,126,116
Ստորադաս փոխառություններ	-	3,939,950	-	3,939,950
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,911,422	485,315	117,162	4,513,899
Ընդամենը	118,255,672	161,734,996	4,844,073	284,834,741
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր-սփոթ գործարքների ազդեցությունը	32	6,074,798	(6,074,830)	-
Զուտ Դիրք	55,916,001	948,325	928,680	57,793,006
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	12,180,558	8,420,868	-	20,601,426

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,365,028	70,287,351	3,316,713	88,969,092
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	24,317,675	2,715,674	-	27,033,349
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,110,355	3,721,879	60,782	4,893,016
Ներդրումային արժեթղթեր	46,268,338	5,529,218	-	51,797,556
Հաճախորդներին տրված վարկեր և	79,358,543	82,205,751	18,929	161,583,223

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
փոխառություններ				
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,701,387	164,564	132,085	1,998,036
Ընդամենը	168,121,326	164,624,437	3,528,509	336,274,272
Պարտավորություններ				
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	5	260,483	14,206	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	86,293,524	138,937,415	4,032,041	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,008,822	7,886,459	-	10,895,281
Այլ փոխառություններ	20,542,703	12,553,633	-	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	-	3,993,514	-	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,727,626	208,569	17,199	2,953,394
Ընդամենը	112,572,680	163,840,073	4,063,446	280,476,199
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր- սփոթ գործարքների ազդեցությունը	-	671,931	(671,931)	-
Զուտ Դիրք	55,548,646	1,456,295	(1,206,868)	55,798,073
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	10,536,831	9,063,478		19,600,309

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը և Եվրոն: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

36.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները՝ հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը, և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն, անհրաժեշտության դեպքում, կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես ծանոթագրություն 15-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային

իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	31 մարտի 2023, %	31 դեկտեմբերի 2022, %
Ն2/1 Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	41.38	42.40
Ն2/2 Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ցպահանջ պարտավորություններ)	148.12	143.94

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 35-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմությամ մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռայ ին արժեք
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	4,244,087	-	-	-	4,244,087	4,244,087
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	103,456,419	73,238,030	52,560,708	45,342	229,300,499	222,373,263
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,773,240	16,225,521	-	21,998,761	19,637,426
Այլ փոխառություններ	363,331	3,338,556	22,337,751	11,535,444	37,575,082	30,126,116
Ստորադաս փոխառություններ	17,241	332,387	1,399,294	5,160,313	6,909,235	3,939,950
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,722,822	920,333	1,009,553	219,462	4,872,170	4,513,899
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ, չզեղչված	110,803,900	83,602,546	93,532,827	16,960,561	304,899,834	284,834,741
Պարտքային դիսկ պարունակող պարտավորություններ	393,974	5,002,847	14,694,876	509,729	20,601,426	20,601,426

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Արտահոսք ի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռայի ն արժեք
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	274,694	-	-	-	274,694	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	112,543,835	73,826,180	49,780,602	30,636	236,181,253	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,493,021	6,352,770	-	11,845,791	10,895,281
Այլ փոխառություններ	1,270,797	5,232,073	22,619,258	11,275,987	40,398,115	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	17,855	336,549	1,417,240	5,317,400	7,089,044	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,181,214	894,177	1,004,188	246,505	3,326,084	2,953,394
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ, չգեղջված	115,288,395	85,782,000	81,174,058	16,870,528	299,114,981	280,476,199
Պարտքային դիսկ պարունակող պարտավորություններ	494,010	6,414,636	11,691,501	1,000,162	19,600,309	19,600,309

36.4 Գործառնական դիսկ

Գործառնական դիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի դիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրազեկվողության դիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական դիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով դիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական դիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական դիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական դիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև դիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,

- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

37 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Պարտավորություններ շահաբաժինների գծով	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (առույտ անցած)	33,096,336	3,993,514	1,166,032	10,895,281	620,110	49,771,273
Դրամային հոսքերից	(2,826,031)	-	(77,722)	8,797,875	(2,000,000)	3,894,122
Վճարումներ	(3,911,637)	-	(77,722)	-	(2,000,000)	(5,989,359)
Ստացված գումար	1,085,606	-	-	8,797,875	-	9,883,481
Ոչ դրամային հոսքերից	(144,189)	(53,564)	92,208	(55,730)	2,000,000	(223,669)
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	33,933	-	-	33,933
Վարձակալության գծով պարտավորության ավելացում	-	-	28,461	-	-	28,461
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	(135,651)	(51,238)	-	(58,979)	-	(245,868)
Հաշվեգրված տոկոսներ	534,450	87,100	29,814	185,242	-	836,606
Վճարված տոկոսներ	(542,988)	(89,426)	-	(181,993)	-	(814,407)
Շահաբաժնի հաշվեգրում	-	-	-	-	2,000,000	2,000,000
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	30,126,116	3,939,950	1,180,518	19,637,426	620,110	55,504,120

Հազար ՀՀ դրամ

	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Պարտավորություններ շահաբաժինների գծով	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	27,607,361	4,872,881	825,593	5,822,097	571,000	39,698,932
Դրամային հոսքերից	2,597,420	-	(42,357)	3,875,892	-	6,430,955
Վճարումներ	(365,115)	-	(42,357)	-	-	(407,472)
Ստացված գումար	2,962,535	-	-	3,875,892	-	6,838,427
Ոչ դրամային հոսքերից	47,648	54,474	19,064	40,073	-	161,259
Փոխարժեքային և տարբերություններից օգուտ	51,638	57,618	-	37,486	-	146,742
Հաշվեգրված տոկոսներ	383,644	108,066	19,064	93,282	-	604,056
Վճարված տոկոսներ	(387,634)	(111,210)	-	(90,695)	-	(589,539)
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	30,252,429	4,927,355	802,300	9,738,062	571,000	46,291,146

38 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Բանկերի համար ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանվում է 30.000.000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022
Հիմնական կապիտալ	56,520,374	57,018,534
Լրացուցիչ կապիտալ	6,562,992	7,757,242
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	63,083,366	64,775,776
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	296,892,700	249,827,345
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	21.25%	25.93%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ պահանջները: